5 BANI EXEMPLARUL.—ANUL XXXIV.— N-rul 280 Editia de seară DUMINECA 9 (22) OCTOMBRIE 1916

ABONAMENTE ROMÂNIA STRĂINĂTATE

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
Redacţia şi Administraţia: Bucureşti, str. Brezoianu, 11

ANUNCIURI

Directori: VIRGIL N. DĂRĂSCU şi STELIAN POPESCU

BIBLIOTECA UNIVERSITARĂ IAŞI

Inamicul suferă perderi mari

INALT ORDIN DE ZI

No. 10

DIN 7 OCTOMBRIE 1916

OSTAŞI,

După şapte săptămâni de războiu, cât timp aţi ţinut piept vrăjmaşului cu bărbăţie, astăzi se încinge lupta aprigă la graniţa ţărei contra armatelor inamice cari vor să ne cotropească. In aceste momente simt ca o datorie să vă reamintesc că pământul sfînt al ţărei noastre a fost apărat totdeauna cu cinste şi vitejie sub Marii noştri Voevozi şi stropit de sângele strămoşilor noştri cari au bătut pe năvălitori.

Aştept dela toate gradele ca şi acum să-şi facă cu sfinţenie datoria, apărând cu ori ce preţ, până la ultima suflare, patria ameninţată.

Nici o unitate să nu dea înapoi, ci să-şi păstreze cu orice preţ poziţiile de luptă; oriunde inamicul este slab, să fie atacat şi respins.

O poziţiune ce a fost pierdută, să fie imediat atacată şi reluată.

Munţii noştri, cari de mii de ani au fost leagănul şi păvăza neamului, să fie zidul nebiruit unde valurile de oţel ale vrăjmaşului să se sfarme înaintea vitejiei apărătorilor; cinstea oştirei şi salvarea patriei o cer.

Inainte deci cu Dumnezeu şi biruinţa va fi a voastră.

Acest înalt ordin se va comunica imediat tuturor comandamentelor şi serviciilor şi se va citi tuturor ostaşilor până pe frontul de luptă.

Dat azi, 7 Octombrie, la marele Nostru cartier general.

FERDINAND.

Ofensiva franco-engleză

Mare activitate aeriană

Londra, 15.—Azi după amiază comunicatul oficial britanic anunţă că o ploae torenţială a căzut în timpul nopţei. Am făcut progrese în diferite puncte între şoseaua Albert-Bapaume şi les Boeufs luînd cîţiva prizonieri.

*

Comunicatul din noaptea precedentă anunţă că la sud de Ancre a fost o considerabilă activitate de artilerie, de ambele părţi.

*

Timpul senin de eri a înlesnit o mare activitate aeriană. Aparatele noastre au făcut recunoaşteri şi au bombardat liniile ferate ale inamicului precum şi staţiunile şi depozitele. Au fost numeroase lupte aeriene în care 3 aparate inamice au fost distruse, altul doborît şi mai multe altele împrăştiate; 2 baloane inamice au fost atacate şi forţate să ateriseze, altul a fost văzut în flacări.

Unul din aparatele noastre a fost doborît şi alte 6 lipsesc.

— Numeroase avioane germane doborâte —

Paris, 7.—Cu tot timpul ceţos, aviaţiunea franceză de vanătoare s'a arătat activă.

In ziua de 4 Oct. st. v., 3 avioane germane au fost doborâte pe frontul Sommei. Unul a căzut pe la Haizecourt-le-Laut; al doilea la est de Bouchavesnes, al treilea, atacat de locotenentul Hourteaux, s'a sfăramat pe bucata de loc dintre Rocquigny şi Transloy, ceea ce urcă la 9 cifra avioanelor doborîte până azi de acest pilot.

Unul din aviatorii francezi, atacat de trei Fokker între Roye şi Ex Lassigny, a silit pe unul dintre adversari să ateriseze iar pe ceilalţi doi i-a pus pe fugă.

Francezii continuă cuceririle

Paris, 7.—La nordul Sommei francezii au terminat cucerirea satului Sailly Saillisel, gonind pe germani din formaţiunile dela nord-estul şi nord-vestul satului.

La sudul Sommei, prima linie germană a fost luată dintr'un singur asalt, pe tot frontul dintre Maisonette şi Biackes.

In ambele aceste acţiuni francezii au făcut 250 de prizonieri, dintre cari 10 ofiţeri şi luat mai multe mitraliere.

Acţiuni obişnuite de artilerie pe restul frontului.

Artileria grea a Aliaţilor

Paris, 3. — (Intrziată). D. Thomas, corespondentul ziarului Daily Mail pe frontul britanic, a acclarat că numărul şi calibrele tunurilor întrebuinţate de Aliaţi la Somme, sunt în adevăr uimitoare: „Cele mai mari tunuri pe care le-am văzut sunt obuzierele de 457 milimetri, cari aruncă proiectile de o greutate de mai bine de o tonă. Un tun mobil de 300 şi atinge ţinta la 17 kilometri". (Ag. Radio).

Noui progrese franceze pe Somme

— Radiogramă —

Paris, 7. — Contra-atcaurile germanilor pornite de la Saillisel au fost sfărîmate de tragerile încrucişate ale francezilor. Toate cîştigurile francezilor au fost menţinute în lungime.

La sudul Sommei francezii au realizat noui progrese între Maisonnele şi Biaches.

In Lorena a fost respins un atac german îndreptat în contra tranşeelor franceze de la Bures, la nord-est de Luneville.

Trupele germane atacate de aeroplanele franceze

Paris, 7. — Eri, în cursul operaţiunilor la sudul Sommei, aviatorii francezi au atacat cu mitralierele trupele germane în regiunea Biaches. Se confirmă că un aghiotant a doborît la 3 cor. un avion german la nord de Peronne. Acesta este al 14-lea avion german doborît de acest pilot. Un alt avion german, grav lovit în aceeaşi zi, s'a sfărîmat de pământ lîngă Beaulencourt.

Noi lupte aeriene

Karnarvon, 7. — **Atacurile noastre din timpul zilei de 5 a. c. au-au extins frontul dela nord de Gueudecourt în direcţia colinei Varlencourt. Am luat 15 prizonieri.**

Afară de mai multe recunoaşteri, aviatorii noştri au executat 3 raiduri împotriva comunicaţiilor inamice, aruncînd bombe peste materialul şi clădirile căilor ferate, lovind şi un tren care a deraiat.

Au fost mai multe lupte aeriene, în cursul cărora am doborît 4 maşini inamice; una a fost aruncată într'un lac. 4 aeroplane engleze nu s'au mai întors.

Cîteva detaşamente au făcut incursiuni în tranşeele inamice lîngă Loos, la sud de Arras.

Francezii au făcut mai mulţi prizonieri germani

Paris, 8. — *La nordul Sommei, germanii au încercat în deşeri să atace liniile franceze, la nord şi la est de Sailly-Saillisel. Focurile artileriei franceze au risipit valurile asaltatorilor, pricinuind pierderi mari germanilor.*

La sudul Sommei, francezii au făcut progrese noi, în cursul zilei, între Biaches şi Maisonette.

Cifra totală a prizonierilor luaţi în timpul acţiunei de ieri, trece peste 350, printre cari şi 10 ofiţeri.

Prelungindeni încolo a fost liniştе.

Stingeţi lumina, nu risipiţi apa.

INTERESANTE

declaraţiuni ale d-lui Briand

Paris, 5. — Ziarul „Le Figaro" publică o convorbire în care d. Briand spune: Noua generaţie era mai sensibilă la amintirile înfrîngerei şi mai nerăbdătoare ca cea precedentă. Neîndrăznind să se gândească la război, a rezultat o descurajare morală, o mânie stăpânită, trezite mereu în urma nesfârşitelor provocaţiuni germane. Eram jigniţi că lumea nu aprecia valoarea noastră. In ziua în care Franţa dovedi printr'un eroism nemai auzit, că vrea să scuture obsesiunea înfrângerei, toate popoarele îşi recunoscură greşeal şi prestigiul Franţei a redevenit mult mai mare, decât a fost vreodată. Ne-am recăpătat toată influenţa noastră, acesta este rezultatul câştigat şi pe care nimic nu'l poate micşora. Este opera morală a doi ani de stăruinţă şi curaj eroic, ale căror urmări incalculabile se vor resfrânge asupra noastră a tuturor.

Desăvârşirea operei noastre, incoronarea ei prin biruinţă merită într'adevăr ca să se sacrifice timp şi răbdare.

Isbânda e grea, pentru că trebue să o smulgem duşmanului ca să fie desăvârşită. De azi incolo, totul atârnă de această victorie: viaţa liberă, averea, reformele sociale, republica puternică şi nediscutată.

D. Briand crede că după război, ţara îşi va lua instinctiv noţiunea direcţiunei şi autorităţei, iar metodele politice vor trebui să fie revizuite: spiritul războiului va dispreţui particularismul local, pe care-l va înlocui prin concentrarea sforţărilor în interesul general.

(Havas)

Germania cere aur

Paris, 6.— Cancelarul de Bethmann Hollweg şi primarul din Berlin publică în „Morgenpost" un apel urgent către populaţie, invitînd-o să depue tot aurul şi bijuteriile ce le posedă (Agenţia Radio).

Aviatorii germani aterizează în Olanda

Paris, 6.— O telegramă din Amsterdam anunţă că doi aviatori germani au aterizat în Olanda. Ei au fost internaţi. (Ag. Radio).

DESCHIDEREA Camerei italiene

Paris, 6. — Camera italiană se va deschide probabil în a doua jumătate a lunei Noembrie. Se crede că d. Giolitti va lua parte la şedinţe. Pînă acum sunt depuse 40 de interpelări

(Agenţia Radio)

Arestarea lui Rochette

Paris, 6. — Celebrul financiar şi aventurier Rochette, condamnat pentru escrocherie înainte de război, a fost arestat eri la Franville şi depus în închisoarea dela Rouen.

El se angajase dela începutul războiului sub un nume falş.

(Agenţia Radio)

Răscumpărarea drumurilor de fier engleze

Paris, 6. — Ziarele din Londra anunţă că guvernul britanic ar avea de gînd să răscumpere liniile ferate aparţinînd societăţilor particulare. (Agenţia Radio)

Prinţul George al Greciei la Londra

Londra, 4. — Prinţul George al Greciei, care a sosit de scurt timp în Londra, a vizitat eri pe vicontele Grey la ministerul afacerilor străine, cu care a avut un lung interview (A. T. E.)

EVENIMENTELE DIN GRECIA

Quadrupla va cere garanţii Greciei

Roma, 7. — Giornale d'Italia *scrie că are ştiri cum că probabil ocupaţia militară a Capitalei şi a primului port grec va fi menţinută pînă ce Grecia va fi hotărît atitudinea sa într'un mod mai lămurit şi mai loial astfel în cît armatele lui Sarrail, să fie în siguranţă, iar spionajul să înceteze. Cu toate că regele Constantin—adaogă numitul ziar — vorbeşte încă de sus, înţelegerea, nefiind dispusă să tolereze noui înşelătorii, va cere guvernului grec să concedieze o parte din armată şi să ducă restul în Peloponez. (A. T. I.)*

Germanii recunosc că partida e pierdută

Roma, 7. — Vorbind de situaţia din Grecia, Basler Nachrichten (germanofil) scrie: Ultimele măsuri luate de Aliaţi în Grecia au paralizat cu desăvîrşire orice acţiune favorabilă Germaniei din partea regelui şi a partizanilor săi. Astfel Grecia e, de fapt, neutralizată. In adevăr, orice acţiune împotriva Aliaţilor e, de acum, cu neputinţă, iar, pe de altă parte, chiar dacă regele s'ar hotărî să declare război Bulgariei, nu ştim în ce măsură ţara va răspunde la voinţa Suveranului. Starea din Grecia e pur şi simplu anarhică. Grecia e pierdută pentru Germania; dar şi pentru Aliaţi ea nu reprezintă decît, cel mult, un zălog de activitate. Alegerile au trebuit să fie amînate. A fost o neapărată trebuinţă, căci ele ar fi însemnat, în aceste momente, pornirea unui război civil.

Ziarul elveţian reproduce un articol după „Acropolis", o gazetă antivenizelistă, care scrie: Ţara e împărţită în două curente: cel venizelist şi cel neutralist. Din nefericire, Grecia e lipsită de guvern, căci cabinetul actual nu reprezintă nimic. Acum îi lipseşte şi conducerea militară: statul major. E în deplină lichidare. (A. T. I.)

Aderări sosite guvernului naţional

Paris, 6.— O telegramă din Atena anunţă că în urma noilor manifestări în contra Înţelegerei, amiralul d'Artiges du Fournet a ordonat debarcarea a 240 marinari cari au ocupat teatrul municipal, sub ordinele căpitanului Pugliesi Conti.

Numeroase adesiuni sosesc guvernului apărărei naţionale. Eri s'a înregistrat aderarea a 600 de soldaţi şi marinari. Echipagiile încrucişătoarelor greceşti au fost înlocuite prin marinari francezi. (Agenţia Radio).

Intrigile germanofile în Grecia

Paris, 6 — *După o telegramă din Atena, ultimele hîrtii sechestrate în curierul pe care Cuntea îl trimetea la Berlin prin Epir, sunt compromiţătoare nu numai pentru Streit şi Dusmanis, dar şi pentru colonelul Metaxas, şi mai cu seamă pentru d. Theotokis, fratele ministrului Greciei la Berlin.*

Aflăm astfel că ofiţerii greci de la Cavalla, internaţi la Goerlitz, primesc soldele lor şi sunt obiectul chiar a unor înaintări.

E de asemenea sigur, că materialul predat de generalul Hagiopulos e întrebuinţat acum în contra francezilor şi Aliaţilor.

Publicarea scrisorilor sechestrate va da o lovitură decisivă partidului germanofil. (Agenţia Radio).

Predarea flotei greceşti Aliaţilor

Paris, 6. — O telegramă din Atena spune în ce condiţii s'a făcut predarea flotei greceşti. Printre vasele de război predate, figurau: vasul amiral, un crucişător, un submarin, 15 contratorpiloare şi o şalupă cu aburi.

Aliaţii luaseră toate măsurile în contra unei rezistenţe posibile. Cuirasatele ruseşti aveau tunurile lor îndreptate în contra vaselor Averoff, Kilkis şi Lemnos. Torpiloarele franceze, gata pentru acţiune, mergeau şi veneau în radă.

Hotărîrea guvernului primind cererea Aliaţilor, a fost telegrafiată arsenalului imediat după consiliul de cabinet.

Echipagiile deşteptate, primiră ordinul de a împacheta efectele lor personale. La orele 10 jumătate totul era gata şi echipagiile fură chemate pe punte, unde comandantul vasului ordonă lectura ordinului de zi, zicînd: „Conformîndu-ne presiunei Înţelegerei, echipagiile sunt silite să părăsească vasele de cari eram atît de mîndri. Regele licenţiază oamenii cari doresc să rămîe pe bord şi să împărtăşească cauza Aliaţilor".

Toţi marinarii părăsiră vasele. Ofiţerii plecară cei din urmă, luînd cu ei pavilionul şi portretul regelui. Oamenii debarcară în faţa Salaminei, de unde au fost aduşi la Atena.

Cînd totul fu gata, aghiotantul amiral Hipitis veni să prevină pe amiralul francez. Populaţia era liniştită. Palatul şi cercurile oficiale foarte deprimate. (Agenţia Radio)

Guvern provizoriu la Salonic

Paris, 6. — Prinţul regent al Serbiei şi d. Venizelos au avut o întrevedere.

Statul-major general al armatei greceşti naţionale e constituit. Colonelul Spiladis e pus în capul statului-major. Numirea generalului Zymbrakakis ca ministru de război, arată dorinţa guvernului provizoriu de a organiza cît mai repede puterea armatei naţionale.

Intîiul număr al Monitorului Oficial apare astăzi. El va publica o proclamaţie către popor, diferite decrete şi numirea autorităţilor administrative.

Triumviratul Venizelos-Cunduriotis şi Danglis va exercita regenţa şi se va substitui în limitele Constituţiei, puterei executive. Puterea legislativă va fi exercitată de Camera aleasă la 31 Mai 1915. Pînă la convocarea Camerei, decretele vor fi promulgate de guvernul provizoriu şi contrasemnate de consiliul de miniştri.

(Agenţia Radio)

Interesante scrisori

găsite asupra prizonierilor germani

Karnarvon, 8. — Corespondentul ziarului „Times", aflat la marele cartier, publică scrisori găsite asupra militarilor germani luaţi prizonieri, pe care aceştia le trimet prietenilor lor din Germania. Una din scrisori spune: Nu sunt tranşee în poziţiunile noastre de pe linia frontului; oamenii trebue să se adăpostească în găurile produse de şrapnele. Aviatorii inamici coboară pînă la 80 de metri, astfel că-i putem ajunge cu mitralierele. Aviatorii inamici sunt superiori, mai cu seamă în număr, şi aviatorii noştri sunt fără putere, luîndu-şi sborul imediat ce maşinile inamice se apropie de tranşeele noastre.

Altă scrisoare spune: Luptăm pe Somme împotriva englezilor sub un foc de artilerie atît de puternic cum nu s'a mai văzut în tot cursul războiului. Fiecare poteacă este bombardată, un adevărat iad.

Corespondentul ziarului adaogă următoarele auzite dela prizonieri: Sunt multe cazuri cînd oamenii refuză să meargă pe front cînd li se ordonă.

Un soldat scrie următoarele: De multe ori sunt atît de disperat, încît îmi vine să arunc puşca şi să fug. De multe ori diviziuni sunt împinse în grabă pe linia frontului înainte de a fi completate.

Din cauză că alte divizii trebuesc retrase prematur, fiind sfărîmate, diviziunile cari sunt completate a doua oară cu întăriri din belşug, sunt fără îndoială inferioare acelor cari fuseseră trimise întîi. Speranţa unei păci apropiate a pierit dintre soldaţii germani, cari acum s'au resemnat să poarte greutatea războiului.

Marele Cartier General

Comunicat oficial No. 55

Din 8 Oct. 1916, ora 7 dim.

Frontul de Nord si Nord-Vest:

In sectorul Brosteni (valea Bistriţei), trupele noastre au respins inamicul la frontieră.

La Tuigheş, acţiune violentă de artilerie.

La Bicaz, trupele noastre au înconjurat din toate părţile, un detaşament inamic ce ocupase muntele Siphes şi l'a trecut prin baionetă. S'au luat 500 prizonieri, 2 tunuri, 5 mitraliere, muniţiuni şi material de război.

In valea Trotuşului, acţiunea este în curs.

S'au făcut prizonieri un ofiter şi 104 oameni de trupă şi s'au luat 2 mitraliere.

In Valea Uzului, inamicul a fost respins cu mari pierderi; trupele noastre îşi menţin poziţiunile.

In Valea Oituzului şi mai ales între Oituz şi Slănic, inamicul a atacat cu violenţă, dar a fost respins.

La graniţa Vrancei, nimic nou.

In Valea Buzăului, trupele noastre au fost nevoite a se retrage spre Gura Siriului, S'au luat prizonieri şi 3 mitraliere.

La Tabla-Buţii şi Bratocea, acţiunea e în curs.

In defileul Bran la Sud de Dragoslavele, s'a respins sîngeros un atac al inamicului.

Pe dreapta şi pe stânga Oltului, acţiuni violente; luptele sunt încă în curs.

La Jiu şi Orşova, situaţia neschimbată.

Frontul de Sud şi Sud-Vest:

Pe Dunăre, schimb de focuri.

In Dobrogea, pe întreg frontul, violent atac al inamicului Am fost siliţi să ne retragem la centru şi la aripa dreaptă.

Pe frontul austro-italian

Atacuri de pe Pasubio

Coltano, 7. — Pe muntele Pasubio s'au succedat Joi fără întrerupere atacuri şi contraatacuri, întrerupte numai de canonadă de extremă violenţă.

Adversarul a reuşit să atace şi să pătrundă în reduta Dente, a fost însă repede respins printr'o furioasă luptă corp la corp.

S'a luat un număr de prizonieri printre cari şi 9 ofiţeri, capturîndu-se un tun şi mai multe obuziere. In restul zilei, pe celelalte fronturi mici acţiuni de artilerie.

Pe muntele Carso în mici încăerări am luat inamicului cîţiva prizonieri şi o mitralieră.

Aeroplane inamice au aruncat bombe pe Borgo, Carinzia şi asupra liniilor noastre la est de Goriţia, fără să facă victime.

Pe coasta Ivanigrad (?) aviatorii noştri au incendiat un aerostat inamic în observaţiune

Cadorna.

Austriacii se aşteptau la ofensiva de pe Carso

Paris, 6 — *După o telegramă din Berna, comandamentul austriac se aştepta la ofensiva italiană pe Carso. Generalul Borovici, organizatorul apărărei, putea să opue 160 mii de oameni celor 150.000 de italieni cari se găseau în sectorul Carso. Cu toate acestea, ei nu puteă opri avîntul trupelor italiene, a căror artilerie întrecu în numărul proiectilelor artileria duşmană.*

Comandantul unui sector de pe frontul austriac a declarat că poziţiunile sale au primit 15.000 de obuze numai într'o jumătate de zi.

Ziarul Az Est numeşte această luptă o luptă de maşini.

Pierderile austriace pînă la 10 Octombrie st. n., ating cifra de 16.000 de oameni. Criticii militari consideră situaţia Triestului cu adevărat ameninţată.

Eri a fost o recunoaştere pe coasta apusană a Istriei de către aeroplane franceze şi italiene. Ele au bombardat cu succes mai multe vase de război austriace. In urmă s'au întors neatinse, după ce au distrus două avioane duşmane. (Ag. Radio).

Austriacii rechemă trupe din Transilvania

Paris, 6.—Presa austriacă publică articole germane asupra situaţiei armatei austriace pe frontul italian. „Neu Freie Presse" scrie că austriacii fac adevărate minuni, dar că tenacitatea italienilor pune curagiul lor la o straşnică încercare. Intăriri sunt trimise, dintre cari mai multe regimente rechemate din Transilvania.

Austriacii vor cu orice preţ să salveze Triestul, a cărui cădere ar avea un imens efect moral. (Agenţia Radio).

UN ARTICOL al domnului Barthou

Paris, 6. — In articolul său publicat de ziarul Le Matin, d. Barthou, fost president al consiliului, încheie astfel: „Victoria prin pace n'ar fi nici pacea, nici victoria. Germania invinsă, Aliaţii uniţi pînă la capăt vor aduce nota de plată şi Germania va trebui să plătească, să repare şi să dea înapoi ceia luate.

„Nu trebuie să uităm că în 1870 Germania a impus Franţei despăgubire de război, care depusă în bănci n'ar reprezenta astăzi mai puţin de 45 de miliarde. Ea va suferi la rîndul său legea învingătorului şi va fi tratată ca o bestie răufăcătoare, care trebue pusă în neputinţă de a face rău.

„Nu vom face pace fără victorie şi victoria nu va fi fără indemnitate, nici indemnitate sau datorii fără garanţii. Numai aceste condiţii vor asigura siguranţa zilei de mîine. Nu-i prea de vreme de a ne gîndi la acasia şi de a ne pregăti".

(Agenţia Radio)

ITALIA şi GRECIA

Paris, 6. — *Comentînd măsurile luate de Aliaţi în Grecia, ziarul Giornale d'Italia zice că ele vor fi menţinute pînă ce Grecia va lua o atitudine mai leală faţă de înţelegere şi spionajul german va fi îndepărtat de Aliaţi. (Agenţia Radio).*